

zdj. Rafał Hajewski

NR 4 (244) • kwiecień 2015 • ROK XXV • ISSN 1232-73-528 • CENA 2,50 zł •

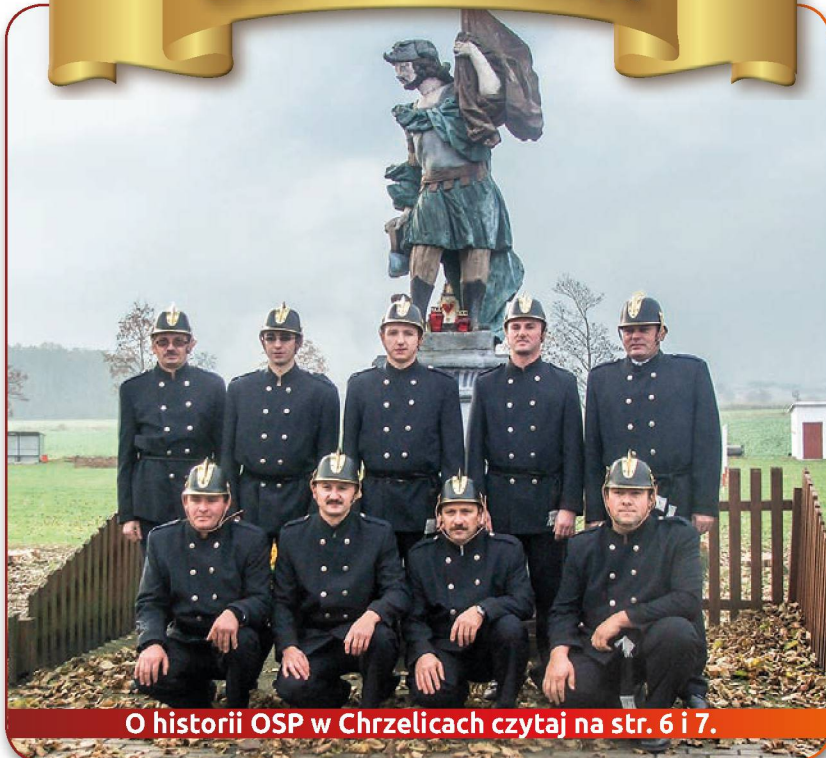
Jubileusz chóru „Zgoda”

O dziesięcioleciu działalności grupy czytaj na str. 5

Kolarski Puchar Polski

Puchar Polski w Kolarstwie Górskim XCO w Białej to niesamowita szansa na promocję miasta, możliwość pokazania się całej Polsce z jak najlepszej strony. W Białej odbędzie się szósta z 8 edycji. Pierwsza inauguracyjna impreza miała miejsce 18.04 w Białymstoku. Kolarze w Białej będą się ścigać na nieco zmodyfikowanej trasie niż miało to miejsce w poprzednich 3 latach. Trasa zostanie wydłużona z 2100 metrów do około 4 km. Najważniejszą różnicą będzie start i meta na Rynku. To jedyne godne miejsce przyjęcia najlepszych kolarzy z całej Polski. Zawodnicy po starcie wykonają dwie widowiskowe rudny rozjazdowe. Kibice będą mogli śledzić ostry start i walkę zawodników o pozycję. Następnie zawodnicy pojadą ulicą Parkową do Parku Miejskiego. Na Rynek wrócą od strony wyremontowanych murów obron-

nych na ul. Szkolnej i po ul. 1 Maja wjadą na Rynek by rozpocząć kolejną rundę. Każda kategoria będzie miała po kilka rund do przejechania. Spodziewamy się około 200 kolarzy z najlepszych aktualnie drużyn m.in. JBG2 Professional czy Kross Racing. Fakt iż w tym terminie nie są rozgrywane na świecie zawody rangi UCI napawa nas małą nadzieją na przyjazd absolutnych gwiazd jak Maja Włoszczowska i Marek Konwa. Puchar Polski rozgrywany jest w kategoriach junior mł., junior, elita oraz masters. W Białej przeprowadzone zostaną także zawody dla najmłodszych, nawet przedszkolaków. Suma nagród pieniężnych na dzień dzisiejszy wynosi 5 000 zł. Wciąż poszukujemy chętne firmy, które zechciałyby wykorzystać to świetne wydarzenie marketingowo i wspomóc nas przy organizacji.

O historii OSP w Chrzelicach czytaj na str. 6 i 7.

Gminne Centrum Kultury w Białej zaprasza na

Przegląd zespołów artystycznych

1 maja 2015

boisko w Chrzelicach godz. 14.00

w programie wystąpią zespoły artystyczne oraz soliści działający na terenie Gminy Biała

GOŚĆ SPECJALNY: czeska orkiestra Brass Band Šohaj

Gwiazda wieczoru duet Kola i Julia

start ok. 19.00

Gminne Centrum Kultury w Białej zaprasza

Zemsta nietoperza

Johann Strauss

3 maja godzina 17.30

OBSDA
Jolanta Kremer – Rozalinda, Wiesława Białk – Adela
Arkadiusz Dolega – Eisenstein (Janusz Chłodecki) – Alfred
Bogdan Karowski – Falke i Frank, Jacek Wołoski – Frust, przewodniczący

wystęgi rewiowe:
Chór Seniores
Grupa STARS
Zespół Muzyczny Maes-Trio

sala widowiskowa Urzędu Miejskiego

BIALSKA PARADA ORKIESTR DĘTYCH

17 maja

START godz. 13.00

WYSTĄPIĄ:

- GRUPY MAŻORETKOWE
- ORKIESTRA KOMENDY WOJEWÓDZKIEJ POLICJI W KATOWICACH
- MŁODZIEŻOWA ORKIESTRA DĘTA MIŁÓWKA
- KRAKOWSKA ORKIESTRA STAROMIEJSKA
- DECHOVY ORCHESTR MŁADYCH JESENIAK
- MŁODZIEŻOWA ORKIESTRA DĘTA ZESPOŁU SZKÓŁ ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ KĘDZIERZYN – KOZŁE
- ORKIESTRA REPREZENTACYJNA EUROREGIONU PRADZIAD
- RUDI SCHUBERTH** I WAŁY JAGIELLOŃSKIE

Pracowita marcowa sesja

31 marca na sesji Rady Miejskiej omówiono wiele ważnych spraw, podjęto kilkanaście uchwał. Radni zapoznali się z informacjami za 2014 rok dotyczącymi Ośrodka Pomocy Społecznej, Stacji Opieki „Caritas”, Gminnego Programu Wspierania Rodziny, Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Krótkie informacje dotyczące przedstawionych sprawozdań zamieszczamy w oddzielnych omówieniach.

Podjęto też uchwałę związanych z finansami gminy, np. o wyodrębnieniu funduszu sołeckiego, tym razem bezterminowo. Dotychczas – zgodnie z obowiązującymi przepisami – uchwała podejmowana była rokrocznie.

Zmieniona została uchwała dotycząca Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych...

Przyjęto Program Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt na Terenie Gminy. Zwierzętom bezdomnym zapewniono – zgodnie z podpisaną umową – miejsca w schronisku dla zwierząt w miejscowości Szczyty.

Określony został tryb oraz kryteria oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. Ustalono także wysokość finansowego wkładu wnioskodawcy.

Podjęto trzy uchwały związane z gospodowaniem odpadami komunalnymi. Zniesiona została dotychczasowa ulga w opłatach dla rodzin wielodzietnych. Jej stosowania zabraniają nowe wprowadzone w tej sprawie przepisy. Obowiązują więc dwie,

równe dla wszystkich stawki miesięczne: 10 zł za śmieci segregowane i 19 za niesegregowane.

Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wsi Gostomia umożliwi remont budynku wielorodzinnego w tej miejscowości.

Przyjęty został projekt herbu, flagi i pieczęci gminy Biała. Sprawy te przedstawiła sekretarz Grażyna Biała.

Dokonano zmian w statucie gminy oraz w statucie dotychczasowego osiedla nr 1 w Białej (włączono do niego również ul. Wodociągową).

W związku z przewidzianymi na 10 maja wyborami prezydenckimi podjęto uchwałę o utworzeniu dwóch odrębnych obwodów głosowania (w szpitalu w Białej oraz Domu Opieki Społecznej w Grabinie). Siedziby pozostałych 15 obwodów pozostaną bez zmian.

Rada podjęła uchwałę o przyznaniu jednostce Ochotniczej Straży Pożarnej w Chrzelicach (w rocznicę 105-lecia jej istnienia) odznaki honorowej „Zasłużony dla Miasta i Gminy Biała”.

Maria Moszczeńska – przewodnicząca komisji rewizyjnej zapoznała zebranych z wynikami rozpatrywania zasadności skargi wniesionej przez jednego z mieszkańców 9 stycznia 2015 r. do Wojewody Opolskiego na działalność kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej.

Skargę uznano za bezzasadną z przyczyn określonych w wypracowanym przez komisję stanowisku, stanowiącym załącznik do uchwały.

R. Nowak

Głosowanie na sesjach RM

W marcu na posiedzeniach komisji Rady Miejskiej radny Adrian Harnys zgłosił propozycję, aby – na wniosek członka rady lub grupy radnych – zaproponowane uchwały podejmowane były w głosowaniu imiennym. Taka forma umożliwiłaby mieszkańcom gminy dostęp do informacji o stanowisku, które zajął dany radny w czasie głosowania.

Radni dziewięcioma głosami odrzucili projekt uchwały w tej sprawie.

Warto również stwierdzić, że obrady Rady Miejskiej są jawne i umożliwiają branie w nich udziału w charakterze obserwatora. W miejscach publicznych wywieszane są natomiast informacje o terminach organizowania sesji i porządku obrad.

(r)

Program antyalkoholowy

W przyjętym na sesji Rady Miejskiej 30 marca (zmienionym) Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Biała na 2015 r. przewidziano wiele zadań w kilku grupach tematycznych.

Na działania w zakresie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu przewidziano 10.860 zł. W ramach tego przewiduje się przeprowadzenie rozmów motywacyjno-informacyjnych z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz z członkami ich rodzin, a także konsultacje na rzecz terapii odwykowej i współpracę w tym zakresie z poradniami specjalistycznymi i służbą zdrowia.

Najwięcej, bo 143.721 zł przeznaczono

na udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. W ramach tych środków finansowana będzie na terenie gminy działalność świetlic srodowiskowych, punktu konsultacyjnego, porady psychologicznej i oraz różne formy profilaktyki.

Na prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, przeznaczonych zostanie 17.370 zł, zaś na wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych przewidziano 14.670 zł.

Harmonogram wywozu odpadów 2015 Gmina Biała

Józefów, Kolnowice, Laskowiec, Miłowice, Olbrachcice, Prężyna, Śmicz, Wasilowice, Grabina

Miesiąc	Terminy odbioru odpadów komunalnych	Terminy odbioru odpadów segregowanych
	niesegregowane odpady komunalne	odpady suche (pojemniki)
kwiecień	7, 20	7, 20
maj	4, 18	4, 18
czerwiec	1, 15, 29	1, 15, 29
lipiec	13, 27	13, 27
sierpień	10, 24	10, 24
wrzesień	7, 21	7, 21

Browiniec Polski, Dębina, Gostomia, Krobusz, Ogiernicze, Mokra, Nowa Wieś, Rostkowiec, Solec, Wilków, Czartowice, Żabnik

Miesiąc	Terminy odbioru odpadów komunalnych	Terminy odbioru odpadów segregowanych
	niesegregowane odpady komunalne	odpady suche (pojemniki)
kwiecień	8, 21	14, 28
maj	5, 19	12, 26
czerwiec	2, 16, 30	9, 23
lipiec	14, 28	7, 21
sierpień	11, 25	4, 18
wrzesień	8, 22	1, 15, 29

Łącznik, Chrzelice

Miesiąc	Terminy odbioru odpadów komunalnych	Terminy odbioru odpadów segregowanych
	niesegregowane odpady komunalne	odpady suche (pojemniki)
kwiecień	9, 22	1, 15, 29
maj	6, 20	13, 27
czerwiec	3, 17	10, 24
lipiec	1, 15, 29	8, 22
sierpień	12, 26	5, 19
wrzesień	9, 23	2, 16, 30

Pogórze, Brzeźnica, Frącki, Górka Prudnicka, Ligota Bialska, Otoki, Radostynia

Miesiąc	Terminy odbioru odpadów komunalnych	Terminy odbioru odpadów segregowanych
	niesegregowane odpady komunalne	odpady suche (pojemniki)
kwiecień	10, 23	2, 16, 30
maj	7, 21	14, 28
czerwiec	5, 18	11, 25
lipiec	2, 16, 30	9, 23
sierpień	13, 27	6, 20
wrzesień	10, 24	3, 17

Miasto Biała, Spółdzielnia Mieszkaniowa

Miesiąc	Terminy odbioru odpadów komunalnych	Terminy odbioru odpadów segregowanych
	niesegregowane odpady komunalne	odpady suche (pojemniki)
kwiecień	11, 24	3, 17
maj	8, 22	2, 15, 29
czerwiec	6, 19	12, 26
lipiec	3, 17, 31	10, 24
sierpień	14, 28	7, 21
wrzesień	11, 25	4, 18

Miasto Biała ul.: Rynek, Armii Ludowej, Plac Zamkowy, Wałowa, Kościuszki, Prudnicka do nr. 24, Szkolna i 1 Maja oraz budynki wielorodzinne zlokalizowane w Łączniku przy ul. Robotniczej

Miesiąc	Terminy odbioru odpadów komunalnych	Terminy odbioru odpadów segregowanych
	niesegregowane odpady komunalne	odpady suche (pojemniki)
kwiecień	3, 11, 17, 24	3, 17
maj	2, 8, 15, 22, 29	2, 15, 29
czerwiec	6, 12, 19, 26	12, 26
lipiec	3, 10, 17, 24, 31	10, 24
sierpień	7, 14, 21, 28	7, 21
wrzesień	4, 11, 18, 25	4, 18

Z pracy Caritasu

W 2014 r. Stacja Opieki „Caritas” udzielała pomocy chorym mieszkańcom wymagającym fachowej opieki medycznej i pielęgniarskiej, zamieszkałym na terenie bialskiej gminy. Wiele osób w wieku starszym nie posiada (w miejscu swojego zamieszkania) członków rodziny będących w stanie zapewnić tę opiekę we własnym zakresie. Do podstawowych działań Stacji należą świadczenia pielęgnacyjno-lecznicze, między innymi w zakresie pielęgnacji odleżyn i ran, podawania leków i wielu innych czynności. Pracownicy stacji przysposabiają również domowników do wykonywania prostych czynności higienicznych i pielęgnacyjnych. Nieocenioną pomocą w opiece jest wypożyczanie do domu sprzętu pielęgnacyjnego np. łóżek elektrycznych, materacy przeciwdleżynowych, ssaków, koncentratorów tlenu, krzesła toaletowych, wózków inwalidzkich, podnośników do wanny i innych. W uzasadnionych przypadkach pielęgniarki wykonują świadczenia w dni wolne od pracy, a także w niedziele i święta. W 2014 r. zrealizowano 5.250 wizyt u 142 osób, z czego 18 to pacjenci wymagający wizyt codziennych.

(Opracowano na podstawie informacji kierownika Stacji Judyty Scholz).

Poradnik dla pacjenta

W marcu Szpital im. Św. Elżbiety wydał kolejny, aktualny „Poradnik dla pacjenta”.

Zamieszczono w nim zwężone informacje dotyczące personelu placówki, znajdują się tam również porady dla chorych, informacje czym dysponuje szpital oraz krótki wyciąg z Karty Praw Pacjenta. Bialski szpital dysponuje 59 łózkami, w tym 29 na pododdziale kardiologii. Zatrudnia około 50 osób. Jest to – łącznie – personel medyczny (lekarze, pielęgniarki, pracownicy administracji) i personel pomocniczy.

Z pobytu w bialskim szpitalu korzystają nie tylko osoby z terenu bialskiej gminy, ale również te zamieszkałe w innych gminach południowej Opolszczyzny. Placówka niezmiennie cieszy się uznaniem wśród chorych, co stanowi potwierdzenie wiarygodności jej misji: „Pomagamy ludziom odzyskać zdrowie, zaufaj nam”.

(n)

Świanta wielkanocny minęły i ani myśle nie obejrżeli i już zaczynają se wesela. Choć w mołju jest ich jeszcze niewiele, bo z pogodoł jest rostomajcie na fotografki w plenerze i siyla inszych rzeczy teroż modym pasuje, by weselować w lato. Jedno, co tak zapewny losłało ze piyrwejszych wesel, to jest słonski kołocz. Dalej robi se do podzielnioł nasz słonsky krajanki, z maka tworoga i jabkoma a posypka jest na maśle. Takie słowo jak szporować,

Nie w koždyj zygodzie ziele se urodzi
Nie kożdej matce syjnowa dogodzi
Ledwo syjnowa zagrzej se posłanie
Już słyszy teściowej krakanie
Stołwej synowo, boś se już naspała
Idź wydół krowy coś je tu przygnała
Nie trzeba mi matko posagu wypominać
Nie mołojca ani matki i nie miół mi je chto dać
Mówiłaś syjnowo, umiesz dobrze uszyć
A teroż nie umiesz ani ralkoł ruszyć

Wesela

modzi teroż nie znało. A jak to kiedyś boło, muter od mojej komratki to jyj jyno jedno jajca do kołoczca dali, to łona se jeszcze dwa do kabzy wcierzyła i jak nie widzieli, to wbiła drabko do ciasta. Ale do kołoczca weselnego to żołden nie szporował, boły ty wesela karnewałowe, abo miałosopustowe - my pierwyj padali. I potyj w nowembrze, abo w oktołbrze rodziły se miałosopustowe dzieci. Wesel boło dołwniej syła, a dzieci tyż, teroż młodzi jadoł do roboty do Niemiec, Holandyje, abo jeszcze dalij za wielkoł woda, czałsto tam bierom ślub i łostanę. Teroż prawie żołdyn nie robi wesela jak nołprzód nie harajo na niy łoba w Rajchu porał miesiancy abo i łoft. I jeszcze łojcowie pomołgajoł. W takich czasach to i te stare zwyczaj se weselne tyż już ginoł. I do nich ani nie pasuje takoł pieśń, choćby i joł jeszcze chtoś pamiantoł, jak to teściowa se ze syjnowo wadziła. A zaczynoł się tak:

Wasz syjn tyż powiedziół, umie dobrze łorać
A teraz nie umie na konie zawołać
Mówiłaś jeszcze umiesz płótno robić
A teroż nie umiesz rołz noga przyłożyc
Wasz syjn tyż powiedziół, umiał dobrze młócić
A teroż nie umie cepał łobrócić
A cicho bołdż syjnowo, nie rozdieraj gamby
Bo wezna kamień i ci wybijał zamby
Joł na twoji chlebie zamby nie nabyła
Żebyś mi je babo kamieniał wybiyla
Wiedziłaś syjnowo jakoł przedtyj bóla
Mogłaś tyj se nie wydać za mojego syjna
Szczewiczki kupowoł, maszkiety dołwoł
Kochaj mie choć trochał i bana cie szanowoł
Joł go se tak jyla jak woda kamienia
Bodaj mi se bóla ziemia rozstompyla
Nie w koždyj zygodzie łoset se urodziół
Nie ma tej syjnowej co matce dogodzi.

Ślaskie rozprawianie

Anna Myszyńska

Takie to pieśni piyrwyj po weselach śpiewali, choć tak blank inaczej to tyż teroż nie jest. Tyż se matka ze syjnowoł wadzo, jyno ło coś inszego. Nieroż se słyszy na wsi, ci młodzi se tak rozwóczoł, wszystko muszoł mieć, a my piyrwyj szporowali i robiyli, ło czwortej rano wstołwali do chlewa, potyj dzieci łoporzondzić i drab na pole – dzień w dzień.

W mieście tyż teściowe se uskarżajoł i wspominajoł, jak to ło piontej rano już cisły na kołach do fabryki abo kaj indziej. Jedno dziecko wkoszyczku, drugie na zadku do żłóbka wiyzły, a dwoje do przedszkola, kaj ekstra dyżury mieli łod szóstej rano, dla takich małych dzieci. A teroż patrzy matka jak syjn abo cera, abo wnuki leżoł do dziesiontej w łózk, bo nie majoł po co stać, bo nie majoł roboty. Co to se terożporobyło, i ta bieda tyż jest poczontek do niezgody po weselu i do zwady. Tak iż takoł staroł pieśń weselna, nie jest aż takoł staroł – pasuje do naszych czasów. A młodzi tak baną robić wesela, bo miłość przeca jest ślepoł i na bezrobocie i na insze nieszczęścia tego świata.

Obrazy pełne ruchu

Już po raz kolejny, tym razem w Głogówku, Piotr Myszyński udowodnił, że Ireneusz Krosny nie jest jedynym mimem w Polsce. Przede wszystkim jednak spotkanie poświęcone było jego pracom malarskim. Miało bowiem charakter wernisazu.

W przeciwieństwie jednak do znanego z telewizji mima, Piotr Myszyński raczej nie para się humorem, lecz przekazuje mocny egzystencjalny ładunek. Podczas występu w Muzeum Regionalnym w Głogówku towarzyszyły mu dwie teatralne maski oraz róża. Każdą z tych rzeczy chwycił, nakładał (w przypadku masek), potem zaś upuszczał, jakby rozstając się z nimi. Następnie pozbierał je i powoli opuścił scenę. Wrócił już tylko na oklaski.

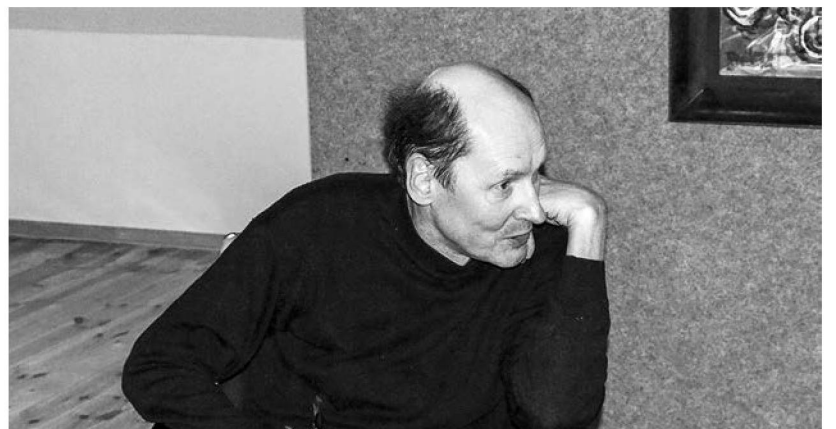
Brawa – trzeba przyznać – zebrał w obfitość. Na wernisaż przyszło sporo osób. Wiele było też obrazów. Pod wieloma względami przypominają one pantomimę – dużo w nich ruchu, krętych i rozmytych konturów, niepokoju. Prace są barwne, pełne przesytu

(iście barokowego) oraz swego rodzaju szaleństwa. Mamy zdeformowane postacie, powykrzywiane twarze. Część obrazów to abstrakcja lub... prawie abstrakcja. Widać jedynie zarysy ulic, domów, wież czy roślin.

Autor prezentował też wiersze, jednak nie w części oficjalnej. Zrobił to na końcu, gdy przyszedł czas na nieformalne rozmowy, wymianę uwag oraz konsumpcję ciasta i kawy.

Spotkanie odbyło się 14 kwietnia (we wtorek) o godzinie 18:00. Jak na wernisaż przystało, zwiedzanie kolekcji obrazów poprzedził krótki wstęp. Gospodarzem Muzeum Regionalnego w Głogówku jest – przypomnijmy – Aleksander Devosges-Cuber. Piotr Myszyński ma do tej instytucji duży sentyment; wspominał czasy, gdy kierował nią Albert Szyndzielorz.

Bartosz Sadliński

Zebranie działkowców

W marcu w sali widowiskowej odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze członków Rodzinnych Ogródków Działkowych w Białej.

ROD w Białej posiada 156 działek, w tym 32 nieużytkowane (ze względu na brak chętnych do ich uprawiania). Rezygnacje kolej-

nych działkowców z uprawiania ogródków są dla zarządu ROD poważnym problemem. Najwięcej wolnych działek znajduje się w dolnej części kompleksu przy ul. Parkowej. Planowane jest przekazanie ich Urzędowi Miejskiemu w Białej. Nieużytkowane działki zarastają chwastami i trawami. Brak jest wystarczających środków finansowych na koszenie porastających je traw i chwastów.

Na zebraniu zatwierdzono sprawozdania ROD i komisji rewizyjnej za 2014 r. Uchwalono plan pracy oraz preliminarz wydatków na 2015 r. Zarząd – w głosowaniu jawnym – otrzymał absolutorium. 43 obecnych na zebraniu wyraziło wolę pozostania w dotychczasowych strukturach organizacyjnych.

W dotychczasowych strukturach w Związku Krajowym Działkowców pozostało na Opolszczyźnie 106 ogródków działkowych. Tylko 6 z nich, w tym jeden w Prudniku, założyły samodzielne stowarzyszenia.

W trakcie zebrania wybrany został (w głosowaniu jawnym) nowy, siedmioosobowy zarząd ROD w składzie: Tomasz Rojek, Dariusz Kroskosz, Aniela Świech, Marek Gaworek, Tadeusz Byrtus, Jan Pawłowicz i Włodzimierz Kramarczyk. Wybrano również trzyosobową komisję rewizyjną. Delegatem na zjazd wojewódzki w Opolu został Dariusz Kroskosz. Ustalono stawki opłat, które będą obowiązywały w 2015 r. Opłata ogrodowa wyniesie 25 groszy od 1 m² działki; zaliczkowa opłata za wodę – 10 zł oraz 15 zł od działki za wywóz śmieci. (n)

Misterium Poetycko-Muzyczne w Krakowie

W niedzielę 12.04.2015 r. w zabytkowej sali Hotelu Europejskiego w Krakowie odbył się wieczór poetycko-muzyczny zatytułowany „Dziel się życiem”. To również tytuł tomiku poetyckiego wydawanego przez Konfraternię Poetów w Krakowie.

Grafikę na okładce wykonał krakowski artysta Wojtek Kowalczyk.

Funkcję przerywników muzycznych pełniły podczas spotkania piosenki Edith Piaf, przepięknie zaprezentowane przez Izabelę Staruch przy akompaniamencie Macieja Tabora. Niezwykłość spotkania wynikała z faktu, że autorami wierszy – oprócz wielu poetów z Polski (i Opolszczyzny) – są kardiochirurdzy i ich pacjenci. Spotkanie prowadził Jacek Lubart-Krzysica. Osnową spotkania był motyw serca.

Nie brakowało wzruszeń. Prof. Marian Zembala, najbliższy przyjaciel zmarłego prof. Religi zaprezentował wiersz zatytułowany „Przyjacielowi”, który napisał, gdy prof. Religa przekazał mu informację o własnej śmiertelnej chorobie.

Prof. Zembala dodał, że uważa się za poetę amatora. Zaznaczył, że jego mentorem literackim jest Edmund Borzemski, poeta z Korfantowa, który zripostował wówczas, że prof. Zembala dał nowe życie jego mamie. Dziękując profesorowi dodał, że połączyło ich serce, a teraz również poezja, która płynie z... serca.

Wiele emocji przekazała także Małgorzata Rejdych, działaczka Stowarzyszenia Osób po Przeszczepie Serca i Pilotów Akcji Serce. Stowarzyszenie to stanowi dzisiaj bardzo liczną, wspierającą się rodzinę. Żyją pod ciągłą presją odrzutu. Są pod stałą kontrolą lekarzy i biorą leki. Pani Małgorzata otrzymała nowe serce 17 lat temu. Transportował je samolotem obecny na spotkaniu pilot

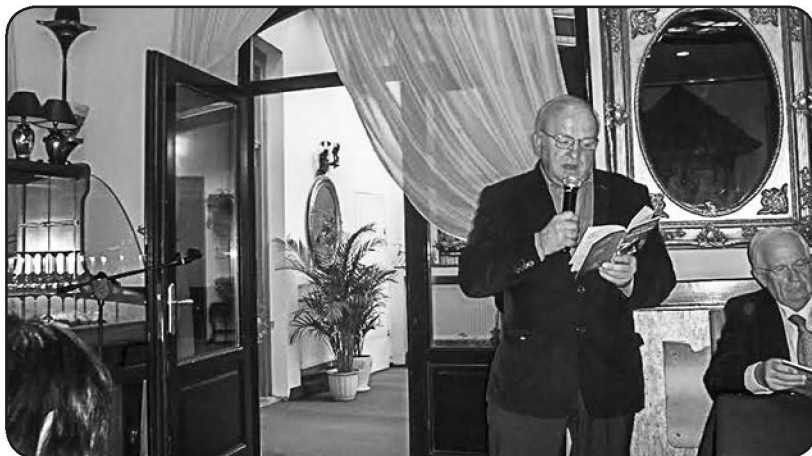
kpt. Borkowski. Opowiedział on o szkoleniu pilotów przed 30 laty w ramach programu „Akcja serce – lot ku światu”, jaki przygotował dla pilotów gen. Gotowała. Wspominał o pierwszym locie, transporcie serca ze Szczecina do Katowic przed 30 laty. Lot ten wykonał dla prof. Religi pilot kp. Czmychowski w 1984 roku.

Wzruszająco o swoich przeżyciach opowiedział (i pisał w swoich wierszach) transplantolog z Krakowa, prof. Karol Wierzbicki. Poinformował, że wykonano 550 transplantacji (właśnie jemu dedykuję poniższy wiersz).

Nie wszystkie operacje kończą się sukcesem – to smutne. Jedną z uczestniczek, poetka z Brzegu, dramatycznie i przepięknie zawarła to w swoim wierszu; oto cytat: „stoi przed Wami matka rocznego syna, był operowany na serce. Czuję, że jest ze mną w tej chwili. Patrzy na nas z...nieba.”

W wielu prezentowanych utworach było dużo optymizmu. Słuchaliśmy wspólnie młodych poetów po... przeszczepach, jak: Magdalena Kawecka, z IV klasy szkoły podstawowej, czy Wojciech Burliga, gimnazjalista. Dorosły pacjent Andrzej Walter zadedykował wiersz prof. Zembali. Autorzy przekazywali wiele optymizmu i radości, że żyją. Wiersze z tomiku prezentowało ponad dwudziestu poetów. Opolszczyznę reprezentowali: Ola Zacharska, Renata Mangold, Jerzy Stasiewicz, Edmund Borzemski, Teresa Nityksza, Magdalena Wiącek i Piotr Zarczyński, Ewa Maj-Szczygielska, Danuta Babicz-Lewandowska, Walter Pyka, Witold Hreczaniuk, ks. Manfred Słaboń i Jan Szczurek. Na koniec spotkania, w podzięk za serce i człowieczeństwo wielkie brawa otrzymali kardiochirurdzy rozsmakowani w poezji: dr. Mirosław Garlicki, prof. Jerzy Sadowski, prof. Antoni Dziatkowiak, prof. Karol Wierzbicki, prof. Marian Zembala.

Jan Szczurek

Jan Szczurek

Transplantacja

Prof. Karolowi Wierzbickiemu

Zawiązuję ostatnią nitkę.
Stoję i patrzę na serce zespolone nitkami.
Głowę mam spuszczoną....
myślami jestem w niebie.

Na reperfużję mamy godzinę czasu.
Stoję i modłę się.
Chcę przekonać Pana.
Jeśli serce nie zabije...
chory zginie.

Muszę być lepszy ...
i przekonać Pana.
Stoję, mam nadzieję,
że będzie dobrze.

Stoję, czekam.
Na serce kąpią tzy.
Po kropki która trafia w serce....
zaczęło bić słabym rytmem.
Po chwili mocniej, tak normalnie.

Moje ręce podparła dłoń Boga.

Konkurs kroszonkarski

27 marca w Gminnym Centrum Kultury w Białej zorganizowano miejsko-gminny konkurs kroszonkarski, w którym uczestniczyło 23 uczniów ze szkół podstawowych w Białej, Radostyni, Grabinie oraz z gimnazjów w Białej i Łączniku. Komisja konkursowa w składzie: Iwona Pissarczyk, Izabela Jasińska i Renata Szejnweis dokonała oceny wykonanych kroszonek.

W kategorii klas I–III szkół podstawowych pierwsze miejsce zajęła Emila Latus, drugie Wiktoria Pissarczyk, a trzecie Wiktoria Osiewacz. W grupie starszych uczniów klas IV–VI zwyciężyła Magdalena Gnielka, dwa drugie miejsca przypadły Iwonie Zając i Weronice Mocha, trzecie Kindze Hedzie, zaś wyróżnienie otrzymał Paweł Apostel.

W grupie gimnazjalistów pierwsze miejsce zajęła Julia Luszczak, drugie Wiktoria Heda, a trzecie Katarzyna Zając.

Iwona Pissarczyk, członek komisji konkursowej mieszkająca w Ligocie Bialskiej, w tegorocznym ogólnopolskim konkursie „Na pisanek wielkanocną” w Świnoujściu zajęła II miejsce. Gratulujemy.

Dziesięciolecie chóru „Zgoda”

Chór Zgoda z Chrzelic w 2015 roku obchodzi jubileusz dziesięciolecia istnienia. Początkowo, w 2006 r. była to grupa młodych dziewcząt, założona przez miejscowe Koło DFK. Na repertuar składały się wyjątkowo piosenki śpiewane po niemiecku.

W 2006 r. Marianna Bień z mężem Piotrem postanowili na bazie istniejącego zespołu stworzyć większy chór złożony z dziewcząt, kobiet i mężczyzn. Pierwsza Zgoda liczyła dwudziestu siedmiu członków, w tym siedmiu mężczyzn i pięć młodych dziewcząt.

Zwróciła się do nauczycielki Anity Bąk – aby zgodziła się poprowadzić nowy zespół, na co pani Anita wyraziła zgodę. Do chwili obecnej prowadzi ona nasz chór. Założenie grupy przypadło na czas zawieszenia działalności miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich.

Inauguracyjny występ chóru w nowym składzie miał miejsce 8 marca 2006 r. podczas uroczystości z okazji Dnia Kobiet. Ciepłe przyjęcie zespołu przekonało jego członków, że było warto.

Kolejny występ miał miejsce 27 sierpnia 2006 r. na uroczystości z okazji 700-lecia Chrzelic. Chór rozszerzał swoją działalność. Na jego repertuar składały się piosenki śląskie, kresowe oraz śpiewane po polsku, niemiecku i czesku. W 2007 roku Zgoda zapre-

zentowała się na „Herodach” w Lewinie Brzeskim. Zespół brał udział w licznych występach: na Dniach Białej, dożynkach, przeglądach piosenkarskich, pojawiał się na jasełkach, w czasie pasterek w miejscowościach na terenie bialskiej gminy oraz w gminach sąsiednich. Wielkim przeżyciem dla członków Zgody był występ w audycji Radia Opole w styczniu 2008 roku oraz w marcu 2008 r. w programie wielkanocnym w Telewizji Opole. W 2008 roku chór pojawił się z programem artystycznym „Piękna wieś opolska” w Kadłubie, zajmując trzecie miejsce i uzyskując nagrodę w wysokości 7,5 tys. zł. Ostatnim znaczącym sukcesem był występ w 2015 r. na turnieju kół gospodyń wiejskich w Prószkowie, gdzie chór zajął drugie miejsce, zaś do zdobycia pierwszego zabrakło mu tylko jednego punktu. Za ten sukces uzyskał nagrodę w kwocie 4.000 zł. Zdobyte środki chórzyci przeznaczyli na uszycie nowych, efektownych strojów.

Marianna Bień kierowała zespołem do 2008 roku. Po niej pałeczkę przejęła Teresa Tarach. Panie zgodnie podkreślają, że osiągnięcie sukcesów było możliwe dzięki pracy i zaangażowaniu nauczycielki Anity Bąk.

Wierzymy, że Zgoda, w swoim kolejnym dziesięcioleciu, będzie nadal osiągała sukcesy. I tego członkom zespołu szczerze życzymy.

Ryszard Nowak
Zdjęcia Archiwum Chóru.

Hotel dla psów

Bogumiła i Krzysztof Ilkowie od kilku lat prowadzą w Pogórze schronisko dla psów. Był to pomysł pani Bogumiły, która od lat kocha zwierzęta.

Hotel dysponuje trzema kojcami zewnętrznymi, psy przyjmowane są również do domu. Obecnie państwo Ilk mają psa z Fundacji na rzecz Bezdomności – do czasu znalezienia dla niego nowego właściciela, będzie on przebywał w hotelu.

Właściciele dbają o pielęgnację i kąpiele czworonogów, organizują spacery ze zwierzętami po okolicy. Na życzenie właścicieli, zajmują się także szkoleniem psów. W hotelu można również zostawiać czworonogi (za odpłatnością) na czas wyjazdu, np. urlopu. Właściciele udzielają wskazówek dotyczących karmienia zwierząt.

Pani Bogumiła korzysta w częstych szkoleniach dla właścicieli psów, w ten sposób wzbogaca swoją wiedzę w zakresie zagadnień dotyczących czworonogów. Państwo Ilk jednorazowo są w stanie zapewnić opiekę dla sześciu pensjonariuszy. W sezonie z hotelu korzysta do trzech psów, poza sezonem – jeden lub dwa.

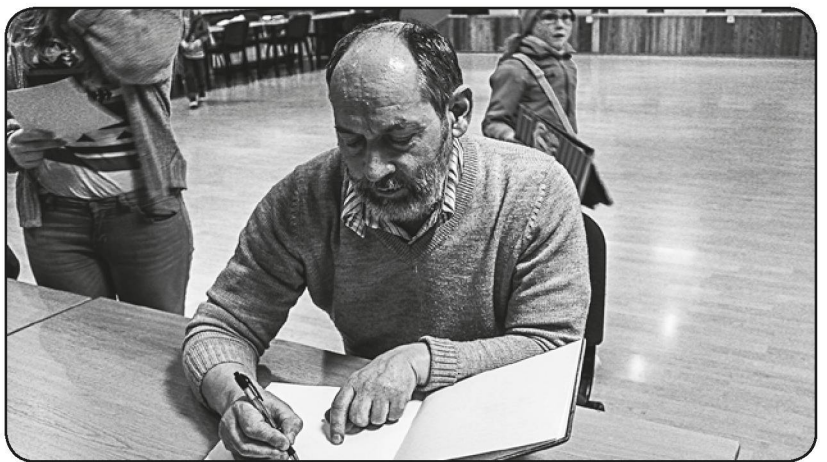
Właściciele zwierzęcego hotelu podpisali z władzami bialskiej gminy umowę na przyjmowanie bezpańskich psów, dla których podejmowane są starania w kierunku znalezienia nowego właściciela. W przypadku braku chętnych, psy odstawiane są do schronisk. Te zwierzęta są wiernymi przyjaciółmi ludzi, pod warunkiem, że właściciele opiekują się nimi troskliwie.

Na zdjęciu pani Bogumiła ze swoim ulubionym psem – Gają.

Warsztaty teatralne

16 kwietnia w Gminnym Centrum kultury odbyły się dla młodzieży szkolnej warsztaty teatralne prowadzone przez aktora Zbigniewa Walerysia.

złote gody

Irmgarda i Ewald Siano zam. Pogórze, ślub: 17.04.1965 r.

Brygida i Emil Schirmeisen zam. Rostkowice, ślub: 24.04.1965 r.

Rita i Alfons Gebel zam. Prężyna, ślub: 26.04.1965 r.

Zofia i Helmut Jasik zam. Biała, ślub: 30.04.1965 r.

Gizela i Gerhard Helfeier zam. Pogórze, ślub: 08.05.1965 r.

Maria i Adolf Hoppe zam. Pogórze, ślub: 09.05.1965 r.

105 LAT OSP

Nie zachowała się kronika jednostki, ale w ostatnich latach udało się zdobyć statut, który potwierdza założenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Chrzelicach w 1910 r. Zaprezentowana przez nas historia jest ustnym przekazem najstarszych strażaków naszej miejscowości.

Inicjatorem powstania straży pożarnej w Chrzelicach był ówczesny zarządca zamku Feliks Heller (1855–1932). Mając na uwadze bezpieczeństwo swojego majątku, w skład którego wchodziły: obory, stajnie, magazyn zbożowy oraz budynki mieszkalne, zakupił w 1910 r. pierwszy wóz strażacki. Była to konna sikawka wraz z nowym wyposażeniem, nabyta w istniejącej do dzisiaj firmie HERMAN KOEBE w Luckenwalde koło Berlina. Sam wóz przetrwał do dnia dzisiejszego i jest wyeksponowany przed budynkiem chrzelickiej OSP.

Pierwszą remizą była mała przybudówka do jednego z boków starej dzwonnicy-kapliczki z 1774 roku. Była ona na tyle obszerna, że mieściła się w niej wspomniana sikawka oraz trochę podstawowego sprzętu przeciwpożarowego. Tuż obok remizy stał wysoki, drewniany słup służący do suszenia węży, które były o wiele krótsze niż te stosowane obecnie.

Przybudówka przy dzwonnicy pełniła swoją funkcję do 1957 roku, kiedy to na placu – w miejscu zniszczonego spichlerza – wybudowano nową, dużą remizę wraz z wysoką przybudówką. Powstanie nowej remizy zostało niejako wymuszone, ponieważ w 1955 roku strażacy otrzymali nową przyczepę wyposażoną w pompę wodną napędzaną silnikiem spalinowym. Przyczepa była ciągnięta przez traktor. W tym czasie dyżury pełnili strażacy posiadający własne ciągniki, by w razie alarmu szybko stawić się w remizie. Wzmiankowaną przyczepę przekazano w 1976 roku dla OSP w Ogierniczu, gdzie stoi do dziś.

Pierwszych strażaków wzywano do akcji sygnałem trąbki, która znajdowała się w skrzynce zawieszonej na zachodniej ścianie remizy. Była wykonana z drewna i posiadała szklaną przednią ściankę, którą zbijano się, aby wyjąć trąbkę sygnałową.

Na wozie zamontowany był też mały dzwonek, odpowiednik dzisiejszej syreny alarmowej, ostrzegający przechodniów i innych użytkowników drogi, gdy drużyna pędziła „co koń wyskoczy” do pożaru.

Nie wiemy, jak działała OSP w trakcie I wojny światowej; wiemy jedynie, że komendantem w tym okresie był Paul Kotziol.

W czasie drugiej wojny światowej

w Chrzelicach działała tylko drużyna pożarnicza kobiet. Było to spowodowane brakiem mężczyzn w wiosce, gdyż prawie wszyscy w tym okresie zostali powołani do wojska. Kobieca drużyna składała się z ośmiu osób. Były to: Gertruda Kollek, Anna Rozplesszcz, Anna Kampka, Dorota Uliczka, Paulina Cibis, Agnieszka Manieta, Gertruda Cholewa, Anna Uliczka, Klara Kołek (Rafel). Funkcję komendanta drużyny strażackiej pełnił wówczas Aleksander Kollek. Ćwiczenia kobiecej grupy odbywały się zawsze w niedzielę po południu na podwórku u Alojza Rodena.

Kolejnym komendantem po Aleksandrze był Teodor Kołek, który pełnił tę funkcję do 1977 roku. Nowym naczelnikiem został, pełniący tę funkcję do 2007 r., Herbert Rzyżyska. W latach 2007–2010 naczelnikiem był druh Adrian Kamionka, od 2011 do 2012 – druh Andrzej Uliczka, a od 2013 do dziś – druh Adrian Kamionka.

Znani prezesi OSP Chrzelice to: Józef Peszel (1990–1995), Urszula Globisz (z domu Uliczka) (1995–2000), Norbert Ofiera (2000 – 2005) i Józef Roden (2005–2015).

W roku 1976 OSP w Chrzelicach wzbogaciła się o pierwszy samochód pożarniczy. Był to ówczesny STAR 20 przerobiony na samochód pożarniczy.

Pojazd posiadał już zbiornik wody, a jego pierwszym kierowcą był Walter Kolasa. Auto służyło strażakom do 1985 roku, kiedy to chrzelicka drużyna OSP została wyposażona w nowszy samochód STAR 25, tzw. „Babcię”. Był on fabrycznie przystosowany do gaszenia pożarów.

W 1989 roku otrzymaliśmy jeszcze jeden wóz bojowy marki Jelcz ze zbiornikiem wody gaśniczej o pojemności 6000 litrów. W 2002 roku samorząd gminy Biała zakupił dla naszej jednostki samochód marki Magirus-Deutz – na miejsce złomowanego Stara 25, popularnie nazywanego „Babcią”.

Nowy, profesjonalny już samochód strażacki posiada zbiornik wody o pojemności 2600 litrów oraz autopompę o wysokiej wydajności.

Ważniejsze wydarzenia

- W 1988 r. żeńska drużyna pożarnicza z Chrzelic prowadzona przez Pankracego Chełmeckiego zdobyła wicemistrzostwo kraju w zawodach sportowo-pożarniczych.
- W 1992 r. nasza jednostka uczestniczyła w największym wówczas pożarze Europy w Kuźni Raciborskiej. Trzej członkowie naszej straży, którzy brali w niej udział,

Ćwiczenia strażackie w lesie

CHRZELICE

Strażacy na uroczystości stulecia OSP

otrzymali złote medale „Za Zasługi Dla pożarnictwa”, a byli to: Henryk Uliczka, Herbert Ryszka oraz Andrzej Uliczka.

- W 1997 r. nasza jednostka została przyjęta do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.
- W 2002 r. strażacy z chrzelickiej OSP otrzymali sztandar ufundowany przez mieszkańców Chrzelic.
- Od roku 2006, latem odwiedzają nas dzieci z półkolonii. Podczas tej wizyty prezentujemy nasz sprzęt i omawiamy zagrożenia związane z ochroną przeciwpożarową. Specjalnie dla nich organizujemy minizawody.
- W 2007 roku nawiązaliśmy współpracę z czeskimi strażakami z SDH Radslavice i SDH Lhota. Od tego czasu współpracujemy ze sobą poprzez uczestnictwo w zawodach sportowo-pożarniczych na terytorium Czech i Polski oraz realizujemy razem różnego rodzaju projekty, które umacniają nasze stosunki międzynarodowe. Między innymi założyliśmy historyczną drużynę pożarniczą, odrestaurowaliśmy nasz konny wóz bojowy (tzw. sikawkę konną), a od 2012 r. jesteśmy organizatorami zlotów tych ciekawych pojazdów. W ramach zrealizowanych

projektów przeszkoliliśmy naszych strażaków z zakresu ratownictwa medycznego, technicznego, wodnego, przeciwpowodziowego, a także z metod gaszenia pożarów lasów i zabudowań, obsługi pól spalinyowych i bezpiecznej jazdy ciężkimi samochodami; przeprowadzono również ćwiczenia z aparatami powietrznymi w komorze dymowej.

- Od 2007 r. do 2015 r. Zarząd OSP Chrzelice zorganizował 6 międzynarodowych turniejów drużyn pożarniczych i 3 zloty sikawek konnych. W tym czasie złożył i zrealizował 12 projektów.
- Obecnie OSP Chrzelice posiada 48 członków, z czego 24 w pełni wyszkolonych i mogących uczestniczyć w akcjach. Pozostali wspierają OSP w inny sposób, pomagając przy organizacji wydarzeń sportowo-kulturalnych na terenie naszej miejscowości, a jeszcze inni tworzą Młodzieżową Drużynę Pożarniczą, Żeńską i Męską Drużynę Pożarniczą. Drużyny te zajmują czołowe miejsca na zawodach gminnych i czasami powiatowych. W 2014 r. Żeńska Drużyna Pożarnicza zakwalifikowała się i wzięła udział w Wojewódzkich Zawodach Sportowo-Pożarniczych w Oleśnie.

Strażacy w tradycyjnych strojach

Drużyny młodzieżowe

Współpraca chrzelickich i czeskich strażaków

Współpraca chrzelickich i czeskich strażaków

To już koniec!

Zbliża się zakończenie realizacji projektu edukacyjnego „Fascynujący świat nauki i technologii” w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łączniku.

Projekt zakładał współpracę wielu podmiotów, takich jak: instytucje kultury, ośrodki naukowe, uczelnie wyższe, gospodarstwa edukacyjne.

Zaplanowane działania stały się wsparciem dla nauczycieli w realizacji podstawy programowej w klasach I-VI szkoły podstawowej. W zależności od potrzeb szkoły i zainteresowań uczniów, podczas zajęć realizowano tematy z zakresu matematyczno-przyrodniczego lub humanistycznego.

Pierwszym działaniem, jakie podjęła nasza placówka w związku z realizacją projektu, było przeprowadzenie badań wśród wszystkich uczniów, przy użyciu narzędzi zakupionych i nieodpłatnie przekazanych naszej szkole. Badania pozwoliły przeprowadzić diagnozę i zaplanować

pomoc uczniom w zakresie:

- trudności w pisaniu, czytaniu, rozumieniu
- trudności w uczeniu się matematyki
- potencjału i możliwości humanistyczno-przyrodniczych

Naszą szkołę odwiedziło mobilne planetarium, które okazało się jedną z większych atrakcji projektu. W tym dniu zaprezentowano film popularno-naukowy na temat budowy i zjawisk Układu Słonecznego. Uczniowie mieli okazję zapoznać się z budową m.in. teleskopu słonecznego, lunety, lornetki i mapy nocnego nieba.

Kolejnym działaniem była realizacja zajęć pozalekcyjnych, na których nauczyciele skupili się na rozwijaniu wśród uczniów zainteresowań daną dyscypliną nauki i zachęcali ich do pogłębiania wiedzy i umiejętności, m.in. artystycznych. Uczniowie mieli liczne zajęcia na świeżym powietrzu, gdzie poznawali w sposób wielozmysłowy zmiany zachodzące w przyrodzie. Działania te połączone były z poznawaniem najbliższej okolicy, terenów leśnych i rozbudzaniem potrzeb aktywności ruchowej na świeżym powietrzu. Uświadomiły uczniom, jaki jest wpływ człowieka na środowisko leśne oraz odwrotnie – jak las oddziałuje na nas.

Poznawano podstawy zdrowego odżywiania wraz z podstawami sztuki kulinarnej, oczywiście na miarę możliwości uczniów, stosując przy tym zasady *savoir-vivre*.

Działania projektowe zaprowadziły również naszych uczniów w świat matematyki i bankowości. Za sprawą uprzejmości Banku Spółdzielczego w Białej uczniowie mogli z bliska zapoznać się z pracą banku i obrotem pieniędzmi.

Zajęcia pozalekcyjne rozpoczęły się w naszym zespole w lutym 2014 roku i trwały do czerwca. Dla ich realizacji szkoła została wyposażona w materiały i pomoce dydaktyczne mające usprawnić

i uatrakcyjnić zajęcia.

Ogromnie atrakcyjną formą realizacji projektu okazały się zajęcia w pracowniach eksperymentalno-doświadczalnych Regionalnego Centrum Rozwoju Edukacji w Opolu. Pracownie wyposażone w przyrządy do doświadczeń m.in. z mechaniki, optyki, astronomii, muzyki, techniki, nowoczesnych technologii, przyrody, do prowadzenia badań powietrza, (stacja pogody), wody i zmysłów

człowieka pozwoliły rozbudzić w uczniach poznawczy sposób zdobywania wiedzy.

Pokazały im, jak atrakcyjną formą lekcji są zajęcia laboratoryjne i że nauki ścisłe, krążące wokół fizyki czy chemii, mogą być świetną zabawą.

Były także wycieczki. Nasi uczniowie trzykrotnie odwiedzili gospodarstwo edukacyjne w Szczedrzyku, byli na zajęciach warsztatowych w Domu Kultury w Głucholazach, gdzie poznawali tajniki sztuki reżyserskiej. Najlepsi wychowankowie naszej szkoły mieli okazję uczestniczyć również w zajęciach na Uniwersytecie Opolskim.

Wielką niespodzianką projektu okazały się niezaplanowane wcześniej zajęcia wyjazdowe do Parku Nauki i Ewolucji Człowieka w Krasiejowie. Dzieci mogły odkryć tajemnice głębin morskich w prehistorycznym oceanarium, jak również pooglądać (a nawet dotknąć) cennych skamieniałości wydobytych na terenach Polski oraz w różnych zakątkach świata.

Pieczn nad całością działań sprawował szkolny lider – Agnieszka Kuzak, a nauczycielami prowadzącymi grupy projektowe i badania byli: Mariola Nowicka, Leokadia Badura, Ewa Mukoid, Katarzyna Litwin, Krzysztof Szymanek, Renata Jasik, Bożena Kloc i Marzena Bajak. W związku ze zwiększeniem się ilości zajęć wyjazdowych, do wspomagania działań w ramach projektu zostali zaangażowani również inni nauczyciele naszej szkoły, najczęściej wychowawcy klas biorących udział w wycieczkach i badaniach dodatkowych.

Z rozmów z uczniami i nauczycielami wynika, że realizacja projektu spełniła pokładane w nim oczekiwania. Stała się symbolem nauki poprzez zabawę. Uczniowie przekonali się, że wiedzę i umiejętności można zdobywać również w czasie rozrywki, zaś miejscem pozyskiwania wiedzy może być spacer, wycieczka czy działania realizowane z przyjaciółmi.

Szkoła wzbogaciła również swoje zaplecze o sprzęt sportowy, materiały do zajęć plastycznych, a przede wszystkim – doskonałe narzędzia diagnostyczne, które będą służyć uczniom i nauczycielom przez wiele kolejnych lat.

Podsumowując, realizacja projektu była dużym sukcesem organizatorów. Uświadomiła nauczycielom oraz uczniom, że świat wiedzy może być ciekawy, atrakcyjny, zaś nauka to nie tylko książki i lekcje odbywające się w klasie.

Agnieszka Kuzak

Szkola w Białej na wysokim poziomie Opieka pedagogiczna

Kolejnym specjalistą, którego pracę chcemy Państwu przybliżyć, jest pedagog szkolny. Wielu z Państwa miało z nim kontakt, ale czy wiemy czym się zajmuje i jakiej pomocy możemy od niego oczekiwać?

Zapytałam o to uczniów klasy Va. Okazuje się, że są doskonale zorientowani, kim jest pedagog. Większość uczniów wie, że to osoba, która pomaga im rozwiązywać bieżące problemy szkolne, która prowadzi spotkania profilaktyczne i – jak sami uczniowie zauważyli – „wzywa czasem rodziców”. A jak wygląda ta pomoc w szczegółach – zapytałam pedagoga szkolnego, Monikę Domecką.

– Na czym polega specyfika pracy pedagoga szkolnego?

– Do jego obowiązków należy planowanie w szkole pomocy psychologicznej i pedagogicznej dla dzieci, której celem jest wspomaganie rozwoju i efektywności uczenia się poprzez pomoc wychowankom i współdziałanie z nauczycielami, rodzicami, organami szkoły oraz instytucjami pozaszkolnymi zwracającymi uwagę na przestrzeganie postanowień konwencji o prawach dziecka. Wszystkie moje działania mają na celu tylko jedno – dobro ucznia!

– To ważna i odpowiedzialna funkcja; na czym więc skupiasz swoją uwagę?

– W mojej pracy służę pomocą uczniom, rodzicom i nauczycielom. Uczniowie zgłaszają się do mnie w przypadkach agresji ze strony kolegów: realnej i wirtualnej. Proszą o pomoc w przypadku konfliktów z rówieśnikami, które utrudniają im funkcjonowanie w klasie i szkole. Przeprowadzam wówczas rozmowy na temat właściwego zachowania się, podaję przykłady radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Ponadto prowadzę działania profilaktyczne, aby dotrzeć do każdego ucznia, szczególnie do tych, którzy jeszcze nie odważyli się na rozmowę. Staram się nawiązywać pozytywne relacje, aby uczniowie wiedzieli, że mogą na mnie liczyć w każdej trudnej dla nich sytuacji.

– Na terenie szkoły pomagasz uczniom, ale czy z pomocy korzystają także nauczyciele?

– Nauczyciele zwracają się do mnie w przypadku nierealizowania przez uczniów obowiązków szkolnych, w przypadku trudności w nauce oraz niewłaściwego zachowania uczniów. Pomagam w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb uczniów oraz analizowaniu przyczyn niepowodzeń szkolnych i trudności wychowawczych poprzez obserwację zachowania pojedynczych uczniów i klasy. Ponadto prowadzę rozmowy indywidualne oraz uczestniczę w lekcjach, analizuję wyniki nauczania i oceny zachowania.

– A jak wyglądają kontakty z rodzicami?

– Rozmawiam także z rodzicami i przeprowadzam wywiady środowiskowe. W niektórych przypadkach korzystam z pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznych, jeśli chodzi o zdiagnozowanie przyczyn trudności w nauce czy udzielanie wskazówek do dalszej pracy w szkole i w domu. Warto tutaj wspomnieć, że wszystko odbywa się za zgodą rodzica, który następnie sam decyduje, czy taką opinię dostarczy szkole. Nie ukrywam, że dokument ten jest bardzo potrzebny, gdyż dzięki zaleceniom poradni możemy udzielić uczniowi pełnego wsparcia w formie zajęć dodatkowych.

Chciałam jeszcze dodać, że wszystko zachowujemy w pełnej dyskrecji, a informacje znajdujące się w opinii są dostępne tylko dla

nauczycieli uczących danego ucznia. Chętnie rozmawiam również z rodzicami, którzy sami zauważają niepokojące stany u swoich pociech. Dzięki temu pomoc udzielana jest szybciej. Staram się znaleźć rozwiązanie w każdej sytuacji, a każdy problem rozważam indywidualnie. W razie potrzeby pomagam w kontaktach również z innymi poradniami specjalistycznymi w zakresie konsultacji, metod i form pomocy udzielanej uczniom. Stała współpraca na linii pedagog-uczeń-rodzic daje wymierne efekty.

– Jak jeszcze formy pomocy pedagogicznej są praktykowane?

– Prowadzę działania na rzecz organizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, poprzez informowanie ich rodziców o możliwościach i procedurach uzyskania różnych form pomocy materialnej oraz poprzez współdziałanie z organizacjami i instytucjami pozaszkolnymi udzielającymi wsparcia materialnego.

– Czym różni się praca pedagoga od pracy psychologa szkolnego?

– Zgodnie z definicją psycholog prowadzi działania na rzecz prawidłowego rozwoju psychiki i osobowości dziecka, zaś pedagog zajmuje się organizacją i koordynowaniem działalności szkoły w zakresie opieki i pomocy wychowawczej nad dzieckiem oraz podnoszenia poziomu kultury pedagogicznej rodziców – taką definicję podaje załącznik do Zarządzenia Ministra Oświaty i Wychowania. Istotą mojej pracy jest więc dbanie o kwestie związane z problematyką opiekuńczo-wychowawczą, jak również dostrzeganie indywidualnych i grupowych problemów uczniów oraz współpraca z nauczycielami koncentrującymi się na procesie dydaktycznym i pracy z klasą. Ponadto współpracuję z instytucjami zewnętrznymi, które czuwają nad bezpieczeństwem dzieci. Naszym wspólnym celem jest ich dobro – aby dzieciństwo było szczęśliwe i beztrudne. Wynika to z wielu przepisów, które chronią prawa dziecka. Na ich podstawie w szkole stworzone są procedury, które określają zasady postępowania w różnych trudnych sytuacjach. Czasem spotykam się z niezrozumieniem osób bezpośrednio zainteresowanych. Jednak nie jest to nasz wymysł, ale po prostu działanie zgodnie z prawem. Szkoła, bo tak jak wszystkie instytucje publiczne, również pedagog (w porozumieniu z dyrektorem) ma obowiązek respektować przepisy.

– Czyli współpraca z psychologiem jest niezbędna?

– Oczywiście, razem łatwiej rozwiązać problem i udzielić wsparcia rodzicom oraz uczniom.

– Co jest najtrudniejsze w Twojej pracy?

– Najtrudniejszy w mojej pracy jest moment, w którym wyczerpane zostają wszelkie możliwości działania nauczycieli, pedagoga oraz psychologa i konieczne jest przekazanie sprawy instytucjom wspomagającym pracę szkoły. W takich sytuacjach najważniejsze jest dobro dziecka. Cała społeczność nauczycielska musi być czujna i reagować na wszystkie sygnały świadczące o krzywdzie dziecka, gdyż taki obowiązek jest nałożony na szkołę. Często spotykamy się wówczas z niechęcią, czy wręcz atakami, ze strony rodziców wśród lokalnej społeczności, ale należy pamiętać, że w takich sytuacjach najważniejsze jest dobro dziecka! Tylko współpraca i podjęcie jednokierunkowych działań może przyczynić się do poprawy sytuacji ucznia.

Magdalena Rubińska

Terminarz rozgrywek wiosna 2015

Klasa A, grupa IV

W klasie A, grupy IV występują drużyny: Czarni Korfantów, LKS Bodzanów, LZS Ścinawa Nyska, Polonia Biała, LZS Dytmarów, LZS Żywocice, Partyzant Kazimierz, LZS Nowy Dwór, KGKS Krasna Góra, LZS Lubrza, LZS Mańkowice, Metalowiec Łambinowice, Polonia Pogórze i Inter Mechnica.

14. kolejka – 29 marca
LZS Nowy Dwór – **Polonia Pogórze**
Polonia Biała – Metalowiec Łambinowice

15. kolejka – 12 kwietnia
LZS Lubrza – **Polonia Biała**
Polonia Pogórze – Czarni Korfantów

16. kolejka – 19 kwietnia
Polonia Biała – **Polonia Pogórze**

17. kolejka – 26 kwietnia
Polonia Pogórze – LZS Dytmarów
LZS Żywocice – **Polonia Biała**

18. kolejka – 3 maja
Polonia Biała – KGKS Krasna Góra
Partyzant Kazimierz – **Polonia Pogórze**

19. kolejka – 10 maja
Polonia Pogórze – LZS Ścinawa Nyska
LZS Nowy Dwór – **Polonia Biała**

20. kolejka – 17 maja
Polonia Biała – Czarni Korfantów
Inter Mechnica – **Polonia Pogórze**

21. kolejka – 24 maja
Polonia Pogórze – LZS Mańkowice
Polonia Biała – LKS Bodzanów

22. kolejka – 31 maja
LZS Dytmarów – **Polonia Biała**
Metalowiec Łambinowice – **Polonia Pogórze**

23. kolejka – 4 czerwca
Polonia Pogórze – LZS Lubrza
Polonia Biała – Partyzant Kazimierz

24. kolejka – 7 czerwca
LZS Ścinawa Nyska – **Polonia Biała**
LKS Bodzanów – **Polonia Pogórze**

25. kolejka – 14 czerwca
LZS Żywocice – **Polonia Pogórze**
Polonia Biała – Inter Mechnica

26. kolejka – 21 czerwca
LZS Mańkowice – **Polonia Biała**
Polonia Pogórze – KGKS Krasna Góra

Klasa B, grupa XIII

W klasie B w grupie XIII występują drużyny: LKS Gryzów, Sudety Moszczanka, LZS Niemysłowice/Dębówiec, LZS

Łąka Prudnicka, Grom Szybowice, LZS Kolnowice, LZS Czyżowice, LZS Ligota Bialska, LZS Przechód, GKS Konradów, LZS Olbrachcice, LZS Chrzelice.

12. kolejka – 5 kwietnia
LZS Olbrachcice – **LZS Chrzelice**
LZS Przechód – **LZS Kolnowice**

13. kolejka – 12 kwietnia
GKS Konradów – **LZS Chrzelice**
LZS Kolnowice – LZS Gryzów
LZS Olbrachcice – **LZS Ligota Bialska**

14. kolejka – 19 kwietnia
LZS Chrzelice – **LZS Olbrachcice**
LZS Ligota Bialska – **LZS Kolnowice**

15. kolejka – 26 kwietnia
Sudety Moszczanka – **LZS Chrzelice**
Grom Szybowice – **LZS Ligota Bialska**
LZS Kolnowice – **LZS Olbrachcice**

16. kolejka – 3 maja
LZS Chrzelice – **LZS Kolnowice**
LZS Olbrachcice – Grom Szybowice
LZS Ligota Bialska – LZS Niemysł./Dębówiec

17. kolejka – 10 maja
LZS Czyżowice – **LZS Chrzelice**
LZS Łąka Prudnicka – **LZS Ligota Bialska**
LZS Niemysł./Dębówiec – **LZS Olbrachcice**
Grom Szybowice – **LZS Kolnowice**

18. kolejka – 17 maja
LZS Chrzelice – Grom Szybowice
LZS Kolnowice – LZS Niemysł./Dębówiec
LZS Olbrachcice – LZS Łąka Prudnicka
LZS Ligota Bialska – GKS Konradów

19. kolejka – 24 maja
LZS Przechód – **LZS Chrzelice**
Sudety Moszczanka – **LZS Ligota Bialska**
GKS Konradów – **LZS Olbrachcice**
LZS Łąka Prudnicka – **LZS Kolnowice**

20. kolejka – 31 maja
LZS Chrzelice – LZS Niemysłowice
LZS Kolnowice – GKS Konradów
LZS Olbrachcice – Sudety Moszczanka
LZS Ligota Bialska – LZS Czyżowice

21. kolejka – 4 czerwca
LZS Gryzów – **Chrzelice**
LZS Przechód – **LZS Ligota Bialska**
LZS Czyżowice – **LZS Olbrachcice**
Sudety Moszczanka – **LZS Kolnowice**

22. kolejka – 7 czerwca
LZS Ligota Bialska – LZS Gryzów
LZS Olbrachcice – LZS Przechód
LZS Kolnowice – LZS Czyżowice
LZS Chrzelice – LZS Łąka Prudnicka

Zabytki na kartach folderu

W marcu Urząd Miejski w Białej wydał pamiątkowy folder pt. „Biała Prudnicka, spotkanie z zabytkami”. W publikacji zamieszczono dzieje miasta w zarysie oraz historię kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP, kościoła filialnego pw. św. Piotra i Pawła na Starym Mieście, zamku Prószkowskich, murów obronnych, baszty Kijów, wieży wodnej oraz pomników: św. Jana Nepomucena i Matki Boskiej Niepokalanego Poczęcia.

W publikacji wykorzystano materiały archiwalne z zasobów Urzędu Miejskiego. Autorem zamieszczonych zdjęć jest Kajetan Syguta. Publikacja została dofinansowana z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.

(n)

KRONIKA POLICYJNA

- **16.03.** 40-letni mieszkaniec Olbrachcic znęcał się fizycznie i psychicznie nad członkami rodziny.
- **16.04.** siedemnastolatek w Pogórze ukradł z nowego budynku elektryczności wartości 5.000 zł.
- **21.03.** w Pogórze sprawca lat 18 włamał się do niezamieszkałego budynku skąd, skradł sprzęt AGD i elektronarzędzia wartości 1.000 zł.
- **21.03.** dwaj sprawcy lat 23 i 25 na trasie Olbrachcice-Solec posiadali środki narkotyczne.
- **21.04.** w Grabinie osiemnastolatek włamał się do niezamieszkałego budynku skąd skradł silniki i elektronarzędzia. Straty wyceniono na 10.000 zł.
- **29.03.** sprawca lat 40 zmusił, używając przemocy i gróźb, nieletniego do określonego zachowania.
- **03.04.** sprawca dokonał uszkodzenia karoserii BMW. Straty – 2.000 zł.

Wyrazy głębokiego współczucia
Pani Leokadii Schneider
Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego
w Urzędzie Miejskim w Białej
z powodu śmierci

Ojca

składają Burmistrz Białej i pracownicy
Urzędu Miejskiego w Białej

Wszystkim, którzy dzielili z nami smutek i żal,
okazali wiele serca i życzliwości
oraz uczestniczyli w ostatniej drodze
naszego ukochanego Męża, Ojca i Dziadka

śp. **Edmunda Cziomera**

serdeczne podziękowania składają
żona oraz córka z rodziną.

ODESZLI

Paweł Peschel ur. 1938 r., zm. 26.03.2015 r., zam. Biała
Urszula Ociepka ur. 1940 r., zm. 02.04.2015 r., zam. Chrzelice
Walter Czelik ur. 1943, r., zm. 11.04.2015 r., zam. Radostynia
Alojzy Plicko ur. 1936 r., zm. 12.04.2015 r. zam. Otoki
Czesław Marcinkiewicz ur. 1932 r., zm. 14.04.2015 r., zam. Biała
Hubert Pokuta ur. 1936 r., zm. 16.04.2015 r., zam. Gostomia

ZAKŁAD POGRZEBOWY

Matuszek

Plac Zamkowy
48-210 Biała

tel. 77 438 78 67
kom. 601 74 74 75

KOMPLEKSOWE USŁUGI
POGRZEBOWE

WISTUBA

Raławiczki ul. Boczna 9
kom. 608 213 099 tel. 077 466 89 07

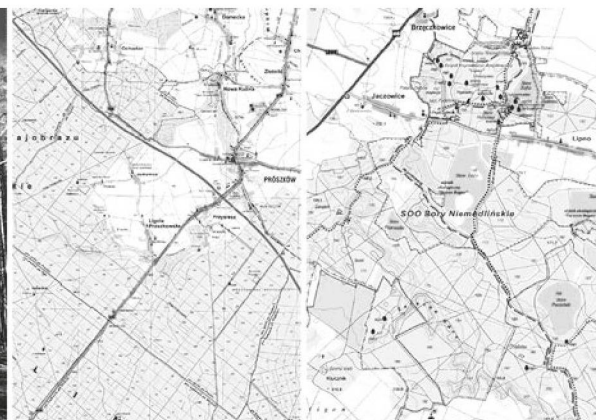
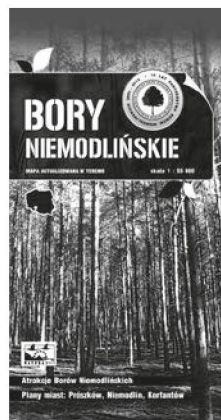
CHŁODNIA NA CMENTARZU W BIAŁEJ

Z mapą w teren

W ramach III edycji wydana została mapa Borów Niemodlińskich. Zainteresowani mogą ją nabyć w Niemodlinie. Na mapie zaznaczone zostały łąki i nazwy własne terenowe – zatwierdzone urzędowo. Zaznaczono na niej ciekły, wzniesienia oraz fragmenty lasów (pełna numeracja oddziałów leśnych Borów Niemodlińskich), przebieg najnowszych szlaków rowerowych wokół Niemodlina i Dąbrowy, pomniki przyrody i granice obszaru Natura 2000 Bory Niemodlińskie.

Na odwrocie znajduje się plan Niemodlina, Prószkowa i Korfantowa, bonus turystyczny, a także powiększenia planów okolic Lipna i Mosznej z Urszulanowicami. Bezpłatna mapa została wydana w ramach projektu Współpraca Partnerska Borów Niemodlińskich z fundacji EURO-CONTRY PROW 2007-2013.

Zdj. Sławomir Ryfczyński.

Dary dla szpitala

Dary pieniężne dla szpitala złożyli: Rajmund Lipp – Prężyna, Józefa Talik – Wilków, Rajner Grolich – Solec, Alojzy Cziomer – Ligota Bialska, Anna Stempel – Prudnik, Gerda Marcinków – Browiniec Polski, Maria Zajac – Ligota Bialska, Barbara Malecka-Sojus – Kujawy, Michalina Opitka – Biała, Józef Groch – Nysa, Olimpia Warta – Jakubowice, Elżbieta Zagłoba-Zygler – Prudnik.

sprostowanie

W wydaniu świątecznym „Panoramy Bialskiej” w informacji dotyczącej konkursu recytatorskiego w języku polskim omyłkowo podaliśmy dane laureatów.

Napisaliśmy: Julia Orlat, a powinno być: Julia Orlita. Podaliśmy, że laureatem została Aleksandra Fiedler, a powinno być: Aleksander Fiedler. Za zaistniałe błędy przepraszamy.

Korki na Szkolnej

W czasie niedzielnych i świątecznych mszy św. w białskim kościele parafialnym ulica Szkolna blokowana jest przez pojazdy należące do wiernych. Taka sytuacja stwarza istotne utrudnienia w przypadku konieczności dojazdu w tym czasie karetki pogotowia bądź innych pojazdów ratowniczych. Przydałoby się postawienie w tym miejscu znaku zakazu postoju.

biomed

 Biała, ul. Opolska 18/1
 REJESTRACJA tel. 691 785 050

**USŁUGI
REHABILITACYJNE**

- krioterapia
- laseroterapia
- magnetoterapia
- ultradźwięki
- sollux
- masaż

HIRUDOTERAPIA
**USŁUGI MEDYCZNE
GABINET KARDIOLOGICZNY**

 lek.med. Jarosław Bugajski
 kardiolog

- konsultacje
- ECHO serca
- Holter EKG
- Holter ciśnieniowy
- EKG spoczynkowe
- EKG wysiłkowe (test wysiłkowy)

GABINET INTERNISTYCZNY

 lek.med. Jarosław Bugajski
 spec. chorób wewnętrznych
 - konsultacje
 - USG brzucha
 - USG tarczycy

GABINET NEFROLOGICZNY

 lek.med. Tomasz Szatny
 nefrolog
 - konsultacje

 Wszystkim, którzy okazali
 wyrazy współczucia i wzięli
 udział w ostatniej drodze

ś.p.

**Alojzego
Plicko**

 wyrazy podziękowania
 składają
 córka i zięć z wnukami

 Znajomym, kolegom,
 sąsiadom i wszystkim,
 którzy wzięli udział w ceremonii
 pogrzebowej
 naszego ukochanego męża,
 ojca i dziadka

ś.p.

Czesława

Marcinkiewicz

 wyrazy podziękowania składają
 żona, synowie z wnukami
 i rodzina

Wynajem namiotów

- namiot 4 x 8 i 6 x 12
- stoły biesiadne
- rollbar

 Kołek, Pogórze 173
 +48 692 982 864
 77 437 54 12

F.H.U. Marzotko

- kopanie buraków
- koszenie zbóż i rzepaku
- koszenie kukurydzy
- wynajem ciągników
- usługi ładowarka teleskopową
- skup i sprzedaż maszyn rolniczych
- sianie kukurydzy siewnikiem talerzowym (młcz)
- usługi z przyczepą rolniczą

 Tomasz Marzotko
 ul. Arki Bożka 12
 48-210 Biała

 tel. +48 698 497 348
 e-mail: t.marzotko@interia.pl

OFERTA:

- MALOWANIE
- TAPETOWANIE
- GŁADZIE NA MOKRO
- TYNKI SZLACHETNE
- MALOWANIE DEKORACYJNE
- REGIPSY
- PANELE PODŁOGOWE
- DOCIEPLANIE BUDYNKÓW
- ELEWACJE

USŁUGI MALARSKIE ULIEZKA MARIUSZ

 POGÓRZE 55
 48-220 ŁĄCZNIK
 +48 500 127 410

DECO STREFA

 Usługi
remontowe

Sebastian Rum

- Malowanie
- Panelowanie
- Tapetowanie
- Docieplanie Budynków
- Regipsy
- Tynki ozdobne

tel. 787 305 896
www.deco-strefa.net.pl

 Regeneracja wyrobów z pierza. Pranie i czyszczenie kotł. Oferujemy ręczniki dla firm.
 Krzyżkowice 50, tel. 77/4360988, kom. 608 769 437

Rol-Pol

Oferuje w atrakcyjnych cenach:

OPAL (węgiel, koks, miał, flot)
MAT. BUDOWLANE,
ŚRODKI DO PRODUKCJI ROLNEJ
(nawozy środki ochrony roślin itp.),
SKUP ZBÓŻ I RZEPAKU,
USŁUGI TRANSPORTOWE

ZAPRASZAMY DO NASZYCH PUNKTÓW SPRZEDAŻY:

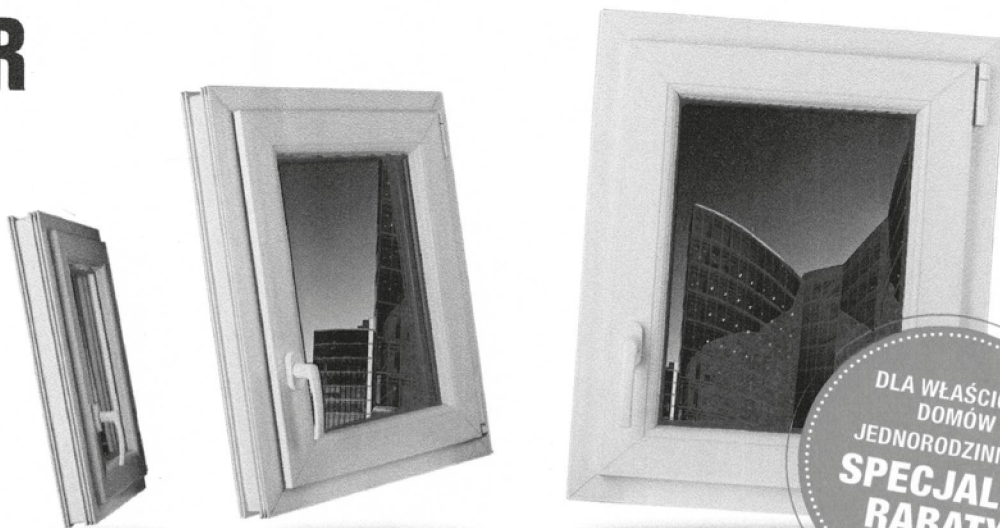
Biała 77 438 75 45, 77 438 76 16
Olbrachcice 77 438 76 74
Łącznik 77 437 63 84
www.rol-pol.pl • e-mail: info@rol-pol.pl

Możliwość zakupu na raty

EUROCOLOR

**Okna jakościowo
najlepsze**

 Biuro Handlowe w Białej
 ul. Kilińskiego 9
 tel.: (077) 438 70 78

 EUROCOLOR lider
 w produkcji okien
 z profili REHAU

 DLA WŁAŚCICIELI
 DOMÓW
 JEDNORODZINNYCH
**SPECJALNE
RABATY**

Świat

 naszymi oknami

www.eurocolor.com.pl

Biesiada wielkanocna

25 marca w Nysie odbyła się cykliczna impreza wojewódzkiej rangi: „Biesiada wielkanocna”, zorganizowana przez Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Łosiowie i KFHDiPJ, podczas której przeprowadzono konkurs na „Stolik Wielkanocny”, w którym gminę Biała reprezentowało Samodzielne Koło Gospodyń Wiejskich z Chrzelic, zajmując II miejsce na 19 startujących organizacji. Przedmiotem konkursu była potrawa śniadaniowa, wielkanocny wypiek oraz potrawa z piersi kurczaka. Nagrody sfinansowano ze środków Funduszu Promocji Mięsa Drobiowego.

Zajrzeliśmy za białą w zęby

W dniach 25-27 marca odwiedziliśmy Bruntal, popularną czeską miejscowość, oddaloną od Białej o niecałe 50 km.

W wycieczce, zorganizowanej w ramach polsko-czeskiego projektu, wzięli udział: Mariusz Studzienny (Telewizja Opole), Marcin Krepcio (Forum Nysa), Maciej Dobrzański („Gazeta Prudnicka 24”), Bogusław Zator („GP24”), Jarosław Wojdyło („GP24”), Bartosz Sadliński („Panorama Bialska”), Anna Dobrzańska (plastyk), Zbigniew Zagłoba-Zygler (działacz PTTK) oraz Joanna Korzeniowska (Prudnicki Ośrodek Kultury) – koordynator wycieczki.

Bruntal to 17-tysięczne miasto o ponad 800-letniej historii (a więc – pod względem instytucjonalnym – najstarsze na terenie Republiki Czeskiej). Leży w pobliżu (wygasłego) wulkanu oraz największej zapory na Morawach i Śląsku, nieraz kojarzone jest żartobliwie z zębata żabą (symbolem „twardej krainy”, gdzie – jak mawiają – ziemia zwykle rodziła więcej kamieni niż chleba). Przez długi czas miasto prosperowało dzięki górnictwu, był też okres prężnego funkcjonowania przemysłu tekstylnego. Istotnym faktem historycznym jest też zdobycie miasta przez Zakon Krzyżacki w 1621 roku.

Odwiedziliśmy m.in. miejscowe muzeum. Jego siedzibą jest zamek renesansowo-barokowy (o dyspozycji nietradycyjnej, bo w kształcie wycinka koła). Znajdują się tam ekspozycje związane z leśnictwem, uprawą i wyrębem drzew, a także sporo elementów kulturalnych: tkaniny koptyjskie, kolekcja szopek, przedmioty żydowskie, ogromny zbiór biblioteczny, sala łowiecka, liczne obrazy (w tym przedstawicieli dynastii Habsburgów), wiele ozdobnych mebli, naczyń i innych przedmiotów. Dużo przestronnych, wystawnych pomieszczeń, bogato wyposażonych.

Mieszczące się w Bruntalu „Wellness Cen-

trum” przywitało nas sauną parową, jacuzzi, „rwącą rzeką”, zjeżdżalnią oraz po prostu basenem. W bruntalskim kinie (wyposażonym w dwie sale i oferującym jakość 4K) obejrzelśmy oscarowy i kontrowersyjny dramat „Ida” (film polski, napisy czeskie). W jednej z restauracji zakosztowaliśmy z kolei popularnego u naszych południowych sąsiadów bowlingu (a więc gry w kręgle). Nie obyło się bez konnej przejażdżki w lokalnej stadninie; niestety pogoda nie sprzyjała – rzecz działa się zatem pod zadaszeniem. Na koniec odwiedziliśmy bruntalski ratusz i spotkaliśmy się z miejscowymi (bruntalskimi) władzami. Choć nie weszliśmy na szczyt Pradziada, dotarliśmy do jednego ze schronisk mieszczących się na trasie, by tam uraczyć się obiadem i... nieco się ogrzać, gdyż na szlaku panowała iście zimowa pogoda (mimo iż rzecz działa się 26 marca). Pradziad jest najwyższym szczytem Moraw i Śląska. Jego wysokość nad poziomem morza to 1491 metrów (według najnowszych pomiarów – nawet 1492). Na szczycie znajduje się wieża telewizyjna z platformą widokową. Gdy się na nią wdrapiemy, jesteśmy już naprawdę wysoko (162 metry obiektu plus oczywiście sam Pradziad). Przy dobrych warunkach pogodowych możemy podziwiać panoramę Jeseníków, Wysokie Tatry, Beskidy, Karkonosze i nie tylko.

Mieliśmy też okazję zobaczyć lodowy stożek, który znajduje się w Karlovej Studánce (teren o podobno najczystszej powietrzu w całej Europie Środkowej) w pobliżu szkoły oraz urzędu gminy. Niekiedy sięga on nawet 15 metrów, przybierając rozmaite kształty (w zależności od siły wiatru, mrozu i promieni słońca), kojarzące się z ludźmi, przedmiotami itd. Zmienia też kolory i odcienie, może być biały, żółtawy, jasnozielony. Obiekt najlepiej ogląda się wtedy, gdy zapada zmrok i zapalają się latarnie.

Bartosz Sadliński

Konkurs recytatorski

Wyniki eliminacji miejsko-gminnych konkursu recytatorskiego w języku niemieckim „Jugend tragt Gedichte vor” – „Młodzież recytuje poezję”

Szkoła Podstawowa:

Klasy I-III:

1. Emilia Bierek, klasa III, ZSP Łącznik, James Kruss, „Marmelade, Schokolade”
2. Nataly Robotta, klasa I, ZSP Łącznik, Erika Engel, „Das Wunderhaus”
3. Marlena Cholewa, klasa III, PSP Śmicz, Heinrich Seidel, „April”

wyróżnienie 1. Jakub Mandala, klasa III, Monika Minder, „Die Katze, die Angst hatte auf einen Baum zu gehen”

wyróżnienie 2. Aleksander Fiedler, klasa I, SP Radostynia, Johannes Trojan, „Die Wohnung der Maus”

Klasy IV-VI:

1. Nicol Sobek, klasa VI, ZSP Biała, „Die Lorelei”, Heinrich Heine,
2. Anna Haberecht, klasa IV, ZSP Łącznik, „In einem grünen Tale Da sitzt”
3. Marcel Neukirch, klasa VI, ZSP w Łączniku, Helena Kowal, „Ien guter Freund”

wyróżnienie 1. Paweł Apostel, klasa VI, ZSP Biała, Achim von Avnim „Mir ist zu licht zum Schlafen”

wyróżnienie 2. Laura Piętka, klasa VI, NSP w Grabinie, Norbert van Tiggelen, „Beste Freundin”

wyróżnienie 3. Klaudia Globisz, klasa V, ZSP w Łączniku, Henrich Seidel, „In einen grünen Tale”

Gimnazjum:

1. Julia Różyńska, klasa II, PG Biała, Erich Kastner, „Tragurigkeit die jeder kennt”
2. Julia Pikota, klasa II, PG Biała, Erich Kastner, „”
3. Magdalena Ernst, klasa III, PG w Łączniku, Joseph von Eichendorff, „Frühlingsnacht”

wyróżnienie 1: Andrzej Hentschel, klasa II, PG Łącznik, Wilhelm Busch, „Vorwart Max und Maritz”

wyróżnienie 2. Dominika Sobek, klasa III, PG Biała, Siegfried Skielka, „Das Muckenweibchen”

wyróżnienie 3. Wiktoria Ernst, klasa I, PG Łącznik, Eva Strittmatter, „Werte”

